

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Milana Podhrázkého a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Jitky Zavřelové ve věci

žalobkyně: **M.P.**
bytem M., M.
zastoupená Mgr. Vítězslavem Dohnalem, advokátem
sídlem Příběnická 1908/12, Tábor

proti

žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Praze**
sídlem Pod Sídlištěm 9, Praha 8

za účasti osob zúčastněných na řízení:

1. M. Ch., bytem L., P.

2. J. P., bytem M., M.

3. J. M., bytem M., M.
zastoupený JUDr. Martinem Šípem, advokátem
sídlem Tyršova 521, Tábor

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 5. 2016, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žádná z osob zúčastněných na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 27. 6. 2016 se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 5. 2016, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo změněno rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj (dále jen „katastrální úřad“) ze dne 26. 1. 2016, č. j. X (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Změna spočívala pouze v textové úpravě druhého výroku prvoinstančního rozhodnutí; ve zbytku žalovaný prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.
2. Prvním výrokem prvoinstančního rozhodnutí katastrální úřad nevyhověl nesouhlasu žalobkyně ze dne 2. 2. 2015 s neprovedením opravy v údajích katastru nemovitostí, neboť se nejednalo o chybu podle § 36 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., katastrální zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“). Druhým výrokem, ve znění změny provedené napadeným rozhodnutím, katastrální úřad rozhodl, že v katastrálním operátu pro katastrální území M. je a bude evidováno geometrické a polohové určení společné hranice parcely st. X s parcelou st. X; společné hranice parcely st. X s parcelou p. č. X; části společné hranice parcely p. č. X s parcelou p. č. X; společné hranice parcely p. č. X s parcelou p. č. X a části společné hranice parcely p. č. x s parcelou p. č. X podle výsledků obnovy katastrálního operátu novým mapováním, jehož platnost byla vyhlášena dne 3. 11. 2000. Dále rozhodl, že geometrické a polohové určení společné hranice parcely st. X s parcelou p. č. X je a bude evidováno podle geometrického plánu č. X a podle výsledků obnovy katastrálního operátu novým mapováním, jehož platnost byla vyhlášena dne 3. 11. 2000. Dále rozhodl, že geometrické a polohové určení společné hranice parcely p. č. X s parcelou st. X a společné hranice parcely p. č. X s parcelami st. X, p. č. X, X, X a X je a bude evidováno podle geometrického plánu č. X a geometrického plánu č. X. Konečně rozhodl, že geometrické a polohové určení části společné hranice parcely p. č. X s parcelou p. č. X bude na podkladě neměřického záznamu č. X dáno podrobným bodem č. X a jeho spojnicemi s podrobným bodem č. X podle geometrického plánu č. X a s podrobným bodem č. X podle výsledků obnovy katastrálního operátu novým mapováním, jehož platnost byla vyhlášena dne 3. 11. 2000.
3. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že původními výsledky zeměměřických činností podle § 2 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální vyhláška“), je dokumentace výsledků obnovy katastrálního operátu novým mapováním a geometrické plány č. X a č. X. Geometrické a polohové určení hranic mezi parcelami st. X a st. X; hranic mezi parcelami st. X a p. č. X; hranic mezi parcelami p. č. X a p. č. x na straně jedné a parcelami p. č. X, X, X, X a st. X na straně druhé; a hranic mezi parcelami p. č. X a p. č. X je v souboru geodetických informací katastru nemovitostí evidováno v souladu s těmito původními výsledky zeměměřických činností. Nejedná se

proto o chybu v údajích katastru nemovitostí vzniknuvší zřejmým omylem při vedení a obnově katastru a k její opravě podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona tak není důvod. Dále konstatoval, že žalobkyní navrhovaná oprava geometrického a polohového určení podle geometrických plánů č. X, č. X a č. X není doložena písemným prohlášením vlastníků pozemků, že hranice pozemků jimi nebyla měněna, není sporná ani nebyla zpochybněna; podle protokolů z ústních jednání ze dne 20. 1. 2015 a 26. 1. 2015 je naopak zřejmé, že dotčení vlastníci se změnou nesouhlasí. Opravu hranic podle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona proto také nelze provést. Dále se žalovaný ve svém rozhodnutí zabýval námitkami žalobkyně. K námitce, že veškeré změny v katastrální mapě musí být podloženy právním důvodem, uvedl, že při obnově operátu novým mapováním byly vyšetřeny a nově polohově určeny hranice mezi předmětnými pozemky. Místní šetření je doloženo náčrtem č. X a soupisem nemovitostí č. X, v němž vyslovil tehdejší vlastník pozemků st. X, X, p. č. X, X a X paní J. P. (dále jen „matka žalobkyně“) souhlas s průběhem hranic. Zpřesnění hranic podle geometrického plánu č. X bylo provedeno na žádost žalobkyně a se souhlasem vlastníků dotčených pozemků. K námitce, že mapování bylo v 90. letech prováděno leteckým snímkováním a ne zjišťováním hranic průběhu v terénu, žalovaný uvedl, že se jedná pouze o různé etapy obnovy operátu. K námitce, že hranice byly zaměřeny podle plotů, zopakoval, že s takto vyšetřeným průběhem hranic vyslovila matka žalobkyně souhlas.

4. Žalobkyně v rámci prvního žalobního bodu namítla, že v katastru nemovitostí je chybně evidována hranice mezi pozemkem st. X a částí pozemku st. X, na níž se nachází stodola, která je vyznačená v geometrickém plánu č. X jako st. X (dále jen „sporná část pozemku st. X“). Sporná část pozemku st. X byla v roce 1938 sloučena do tehdejšího pozemku č. X (dnes st. X). Podle stavu evidence nemovitostí platného do 2. 1. 1985 znázorněného na mapovém listě X byla prostřednictvím slučky stále přiřazena k pozemku st. X. Evidence katastru nemovitostí platná do 5. 12. 2001 ji ale z neznámých důvodů zobrazuje přiřazenou slučkou k pozemku st. X, přestože nebyla do vlastnictví vlastníka pozemku st. X převedena. Žalovaný tuto skutečnost není schopen doložit žádnou listinou prokazující nabytí sporné části pozemku st. X jinou osobou. V minulosti tedy došlo k jejímu chybnému převidování z pozemku st. X do pozemku st. X. K pojmu zřejmého omylu podle § 36 katastrálního zákona odkázala žalobkyně na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 17. 1. 2008, č. j. X (všechna citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz). Katastrální úřad, popř. jeho předchůdce Ústřední správa geodézie a kartografie, byli oprávněni zapsat změnu evidovaného údaje jen na základě předložení příslušného nabývacího titulu. Pokud byla zapsána bez něj, jedná se o zřejmý omyl. Odkázala na rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2013, č. j. X (publ. pod č. 2902/2013 Sb. NSS) a uvedla, že jí označené historické mapy zaznamenávají evidenci nemovitostí v předmětné lokalitě. Dále uvedla, že postup podle § 36 katastrálního zákona se vztahuje i na případy, kdy příslušný zápis nemá oporu v založených listinách, k čemuž odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2006, č. j. X (publ. pod č. 1558/2008 Sb. NSS). Dále uvedla, že není rozhodné, zda k chybě došlo za účinnosti zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (dále jen „katastrální zákon z roku 1992“), nebo zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí (dále jen „zákon o evidenci nemovitostí“), a odkázala na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 6. 2000, sp. zn. X.

5. Druhým žalobním bodem žalobkyně namítla, že v katastru nemovitostí je chybně evidována i zbývající část hranice mezi pozemky st. X a st. X; hranice mezi pozemky st. X a p. č. X; hranice mezi pozemky p. č. X a p. č. X; a hranice mezi pozemky p. č. X a X na straně jedné a pozemky p. č. X, X, X, X, X a st. X na straně druhé (dále též jen „sporná hranice“). Hranice mezi těmito pozemky byla nesprávně určena při obnově katastrálního operátu, neboť byla stanovena podle existujících plotů. Ty však nepředstavovaly skutečnou hranici mezi pozemky. Žalobkyně namítla, že ona ani její matka, nebyly vyrozuměny o místním šetření proběhnuvším v souvislosti s obnovou katastrálního operátu v květnu roku 1991. Podle § 14 odst. 1 katastrálního zákona z roku 1992 měl být průběh hranic zjišťován speciální komisí podle skutečného stavu v terénu. Žalovaný však nedokázal žalobkyni sdělit, jaké měla tato komise složení, či zda skutečně existovala. Dále namítla, že podle § 14 odst. 4 katastrálního zákona z roku 1992 musí předseda komise upozornit na nesoulady všechny přítomné, což musí být zaznamenáno v protokolu. Ten ale neexistuje a soupis nemovitostí č. X spolu s náčrtem o místním šetření jej nemohou nahradit. Žalobkyně dále namítla, že z tohoto soupisu neplyne souhlas její matky s výsledky místního šetření a průběhem hranic, neboť z něj není patrné, s čím konkrétně byli vlastníci seznámeni a jaká byla zjištění komise. Náčrt o místním šetření je nepřesný a zobrazuje jiné hranice, než nynější katastrální mapa. Dále žalobkyně namítla, že soupis nemovitostí č. X byl vlastníky podepsán, aniž by jim byla předestřena mapa s výsledky šetření. Samotný soupis obsahuje jen kusé informace o pozemcích a navíc jejich špatné výměry. Z náčrtu o místním šetření není patrné, že by se hranice v terénu odchylovaly od hranic v dosavadní evidenci. Skutečnost, že žalobkyně nepodala námitky proti vyloženému katastrálnímu operátu, je nerozhodná. V opačném případě by nebylo možné postupem podle § 36 katastrálního zákona opravit žádné chyby způsobené zřejmým omylem při obnově operátu. Souhlas žalobkyně s průběhem hranic nelze dovozovat ani ze žádosti o zpřesnění jejich geometrického a polohového určení podle geometrického plánu č. X, neboť žalobkyně vycházela z toho, že hranice určená při obnově se od vlastnické hranice neliší. Závěrem žalobkyně odkázala na rozsudek NSS ze dne 11. 7. 2009, č. j. X.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že institut opravy chyby v katastrálním operátu nelze aplikovat na neplatné historické údaje katastru. Dále uvedl, že v k. ú. M. byla provedena obnova katastrálního operátu novým mapováním podle § 13 odst. 1 katastrálního zákona z roku 1992 a § 48 až 56 vyhlášky č. 190/1996 Sb., kterou se provádí katastrální zákon z roku 1992 (dále jen „katastrální vyhláška z roku 1996“). Platnost obnoveného operátu byla vyhlášena dne 3. 11. 2000. V rámci obnovy operátu byly mj. vyšetřeny a nově polohově a geometricky určeny hranice mezi současnými pozemky p. č. X a X na straně jedné a p. č. X, X, X, X, X a st. X na straně druhé a mezi pozemkem st. X a pozemky X a st. X. Výsledky místního šetření jsou zaznamenány v náčrtu místního šetření č. X a soupisu nemovitostí č. X. Hranice mezi pozemky p. č. X a X byla přejata z analogové katastrální mapy platné před obnovou.
7. K prvnímu žalobnímu bodu uvedl, že sporná část pozemku st. X byla jako součást pozemku st. 3 zobrazena již v mapě evidence nemovitostí a v katastrální mapě před obnovou operátu. Matka žalobkyně potvrdila toto zařazení svým podpisem v soupise nemovitostí č. X. Okolnosti výmazu slučky do pozemku st. X se nepodařilo zjistit. V této souvislosti odkázal žalovaný na rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2013, č. j. X. Zopakoval, že geometrické a polohové určení hranice mezi pozemky st. X a st. X je evidováno v souladu s původními výsledky zeměměřických činností, tj. dokumentací

výsledků obnovy operátu novým mapováním, a že žalobkyně nevznesla námitky proti obsahu obnoveného operátu.

8. Ke druhému žalobnímu bodu uvedl, že geometrické a polohové určení sporné hranice je v katastru nemovitostí také evidováno v souladu s původními výsledky zeměměřických činností, kterými jsou vedle dokumentace výsledků obnovy operátu rovněž geometrické plány č. X a č. X. I s průběhem sporné hranice vyslovila matka žalobkyně souhlas v soupisu nemovitostí č. X. Evidovaný stav je podložen náčrtem o místním šetření č. X a žádostí žalobkyně o zpřesnění geometrického a polohového určení hranic podle geometrického plánu č. X. Tvzení, že matka žalobkyně nebyla vyrozuměna o místním šetření, není pravdivé, neboť podle dílčí technické zprávy o místním šetření k němu byli všichni vlastníci zváni a matka žalobkyně svým podpisem jeho výsledky stvrdila. Při místním šetření byl u hranic mezi pozemky st. X a st. X a mezi pozemky st. X a p. č. X zjištěn drobný nesoulad skutečného průběhu hranic a zobrazeného průběhu v tehdy platné pozemkové mapě, proto následně došlo ke změně evidence těchto hranic. Žalovaný do spisu nezakládal pozvánky na místní šetření, neboť z podpisu matky žalobkyně na soupisu nemovitostí č. X je zřejmé, že se k němu dostavila. Protokol o výsledku zjišťování průběhu hranic nebyl dohledán. V soupisu nemovitostí č. X je výslovně uvedeno, že svým podpisem matka žalobkyně souhlasila s výsledky šetření a vyznačeným průběhem hranic pozemku. Náčrt o místním šetření č. X byl vyhotoven v měřítku 1:500 na podkladě pozemkových map a je v něm zaznamenán v terénu vyšetřený průběh hranic pozemků. Předmětné pozemky v něm nemusí být zobrazeny úplně přesně. Není tak pravdivé tvrzení, že v náčrtu jsou zobrazeny jiné hranice, než v platné katastrální mapě. Dále uvedl, že místní šetření bylo provedeno v roce 1991, tj. za účinnosti zákona o evidenci nemovitostí a soupis nemovitostí splňuje požadavky jeho § 2 odst. 3. Vzhledem k tomu, že při obnově operátu byly pozemky nově geometricky a polohově určeny, došlo i ke zpřesnění výměry parcel. Dále uvedl, že v protokolu o vytyčení vyhotoveného ke geometrickému plánu č. X je vyjádřen souhlas vlastníků s tím, že vytyčené lomové body leží na hranicích jejich pozemků.
9. Druhá osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření uvedla, že změny v katastrálních mapách byly prováděny bez jejího vědomí.
10. Třetí osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření uvedla, že pozemky u sporné hranice vlastní po desítky let. Tvzení žalobkyně, že na historických mapách, jejichž přesnost se pohybuje v řádech metrů, je vyznačena jinak, je nedostačující. Přirozenou hranici tvoří hráz rybníka, vzrostlé stromy a dřevěný plot, který zde byl vystaven před více jak 30 lety předky žalobkyně, kteří tak potvrdili hranici, kterou považovali za správnou. Na dotčených pozemcích se nachází studna, kterou rodina třetí osoby zúčastněné na řízení užívá od nepaměti. Dále uvedla, že sporná hranice je evidována v souladu s výsledky obnovy katastrálního operátu novým mapováním. Bylo prováděno zjišťování hranic přímo v terénu za účasti sezvaných vlastníků. Znatelné hranice byly označeny a nově zaměřeny. Žalobkyně nepodala proti výsledkům obnovy námitky. Souhlas žalobkyně s evidovaným stavem plyne i z toho, že na její žádost bylo dne 3. 7. 2007 provedeno vytyčení sporné hranice.
11. V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně uvedla, že věc není neurčitá nebo nejasná. Katastrální úřad při obnově katastrálního operátu zakreslil hranice sporné části pozemku st. X nesprávně. Dopustil se tak zřejmého omylu, neboť vlastnické právo k ní nikdy nebylo převedeno. Soupis nemovitostí č. X není směrodatný, neboť

neznázorňuje nemovitosti na katastrální mapě a náčrt o místním šetření nebyl žalobkyni předložen. Dále uvedla, že sporná hranice byla zaměřena v rozporu se skutečným stavem a se stavem evidovaným před obnovou katastrálního operátu. Došlo tak k chybě, která je jednoznačně určitelná při porovnání původní mapy pozemkového katastru a digitální katastrální mapy, což ukazuje dokument o zaměření oplocení na pozemcích st. X a p. č. X, který žalobkyně předložila v řízení před katastrálním úřadem. Chybu při obnově katastrálního operátu potvrzují procesní vady při postupu obnovy. Nebylo provedeno místní šetření a s vlastníky nebyl konzultován nesoulad skutečného průběhu hranic s jejím vyznačením v tehdy platném katastrálním operátu. Protokol o výsledku zjišťování průběhu hranic nikdy nevznikl. Soupis nemovitostí č. X neprokazuje souhlas matky žalobkyně se zaměřením sporné hranice. K chybě při vedení a obnově katastrálního operátu došlo vlivem nedodržení procedurálních norem a zakreslením sporné hranice podle nesprávně umístěných lomových bodů v rozporu s původní evidencí nemovitostí.

12. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobkyně podáním ze dne 29. 12. 2014 katastrálnímu úřadu navrhla opravu těchto chyb v katastrálním operátu, ke kterým mělo dojít při jeho obnově v letech 1991 až 2000: (1) část pozemku st. X, na níž stojí hospodářský objekt, má být evidována jako část pozemku st. X; (2) v neprospěch žalobkyně jsou nesprávně evidovány hranice mezi pozemkem st. X a pozemkem st. X; pozemkem st. X a pozemkem p. č. X; pozemkem p. č. X a pozemky p. č. X a X; a mezi pozemky p. č. X, X a X a pozemky st. X, p. č. X, X, X a X; (3) byla nesprávně změněna poloha a tvar hranice mezi pozemky p. č. X a p. č. X, X a X. K žádosti přiložila mj. geometrické plány č. X, č. X a č. X zobrazující jí navrhované změny hranic pozemků. Dne 20. 1. 2015 se ke katastrálnímu úřadu dostavila první osoba zúčastněná na řízení (tehdejší spoluvlastnice pozemku p. č. X a současně zmocněnkyně JUDr. B. Ch., tehdejšího vlastníka pozemku st. X) a uvedla, že s opravou chyb nesouhlasí. Doložila katastrálnímu úřadu stavební povolení ze dne 22. 5. 1939 ke stavbě stodoly na sporné části pozemku st. X. Na jednání konaném dne 26. 1. 2015 pak třetí osoba zúčastněná na řízení (vlastník pozemků p. č. X, X, X, X a st. X) a obec M. (vlastník pozemků p. č. X a X) uvedly, že s opravou chyb také nesouhlasí.
13. Přípisem ze dne 26. 1. 2015 katastrální úřad žalobkyni oznámil, že jejímu návrhu na provedení oprav chyb nevyhovuje, s čímž žalobkyně vyslovila podáním ze dne 2. 2. 2015 nesouhlas. Katastrální úřad tedy vyrozuměním ze dne 6. 2. 2015, č. j. X, oznámil účastníkům zahájení řízení o opravě chyb v katastru nemovitostí. Usnesením ze dne 17. 2. 2015, č. j. X, následně vyloučil k samostatnému projednání řízení o opravě chyby geometrického a polohového určení hranic mezi pozemky p. č. X a p. č. X, p. č. X a p. č. X a mezi pozemky p. č. X a p. č. X. Rozhodnutím ze dne 2. 3. 2015, č. j. X, katastrální úřad nesouhlasu žalobkyně s neprovedením opravy chyb nevyhověl. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně podala odvolání, kterému žalovaný vyhověl a rozhodnutí katastrálního úřadu zrušil. Novým rozhodnutím ze dne 11. 8. 2015, č. j. X, katastrální úřad žalobkyni znovu nevyhověl. I toto rozhodnutí však bylo k odvolání žalobkyně žalovaným zrušeno.
14. Rozhodnutím ze dne 26. 1. 2016, č. j. X, katastrální úřad nesouhlasu žalobkyně s neprovedením opravy chyb opět nevyhověl. Rozhodnutím ze dne 11. 5. 2016, č. j. X, žalovaný prvoinstanční rozhodnutí změnil tak, že ve druhém odstavci druhého výroku nahradil text „*pozemkové parcely č. X a X*“ textem „*stavební parcely č. Xs pozemkovou parcelou č. X*“. Ve zbytku jej žalovaný potvrdil.

15. Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. O žalobě soud rozhodl bez jednání, neboť souhlas obou účastníků s takovým postupem je presumován (§ 51 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).
16. Podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona „[n]a písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly [a] zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, [b] nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.“
17. Podle § 44 odst. 2 katastrální vyhlášky „[c]hybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, a to geometrické a polohové určení, číslo parcely, údaj o právu, upozornění, druh pozemku, způsob ochrany nemovitosti, způsob využití nemovitosti, údaj o budově včetně údaje o její dočasnosti, údaj o jednotce, cenový údaj a údaj pro daňové účely katastrální úřad opraví na základě původního výsledku zeměměřické činnosti nebo listiny, která byla podkladem pro zápis tohoto údaje do katastru, a v případě chyby vzniklé zřejmým omylem při obnově katastrálního operátu i na základě výsledků zjišťování hranic.“
18. Na úvod je třeba uvést, že k výkladu ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona [resp. téměř totožného § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona z roku 1992] již existuje rozsáhlá ustálená judikatura NSS. Podle ní je „[n]eurčitý pojem zřejmý omyl [...] potřeba vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (error facti - zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený), tak omyl právní (error iuris - např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Omyl je přitom charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (např. změnu právní úpravy zápisů do katastru, či zničení katastrálního operátu v důsledku požáru či povodně: zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu).“ (Viz rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2008, č. j. X, publ. pod č. X Sb.NSS). Zřejmým omylem lze přitom rozumět jediné omyl jednoznačně seznatelný. Pokud subjekt namítá existenci chyby, která je nejasná nebo sporná, může se ochrany svých práv domoci především u civilních soudů, například cestou žaloby na určení existence jím tvrzeného práva (srov. bod 25 rozsudku NSS ze dne 20. 7. 2017, č. j. X). Katastrální úřad tedy může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky (srov. bod 29 rozsudku NSS ze dne 12. 5. 2016, č. j. X). Oprava chyby podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona proto není univerzálním revizním prostředkem pro nápravu jakýchkoliv nesprávností, k nimž došlo při provádění záznamu (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2015, č. j. X).
19. Žalobkyně namítla, že v katastru nemovitostí je chybně evidována hranice mezi pozemkem st. X a částí pozemku st. X, na níž se nachází stodola, neboť k její změně došlo, aniž by byla podložena příslušnými listinami. Z obsahu správního spisu vyplynulo, že na nedatované mapě pozemkového katastru byla sporná část pozemku st. X pomocí slučky skutečně vyznačena jako součást tehdejšího pozemku č. X, který

přibližně odpovídá dnešním pozemkům st. X a X. Shodný stav dokumentuje i ohlašovací list č. X z roku 1938. Na pozemkové mapě evidence nemovitostí je však slučka k pozemku st. X ručně červeně škrtnuta a je naopak modře zaznačena slučka k pozemku st. X. V levém dolním rohu je vytištěna část textu „v roce 1966“ svědčící o tom, že tištěná mapa zachycuje stav evidence nemovitostí právě z tohoto roku. Žalobkyně totožnou mapu, na které je navíc uvedeno, že se jedná o mapu evidence nemovitostí platnou do 2. 1. 1985, doložila dne 25. 2. 2015 katastrálnímu úřadu. Na katastrální mapě katastru nemovitostí platné do roku 2000 je tento stav stejný, tedy sporná část pozemku st. X je slučkou přiřazena k pozemku st. X. Následně byla ke dni 3. 11. 2000 podle oznámení Katastrálního úřadu v Benešově ze dne 3. 11. 2000, č. j. X, vyhlášena platnost obnoveného katastrálního operátu a starý katastrální operát stal neplatným.

20. Žalobkyně se tedy mylí, pokud tvrdí, že v evidenci nemovitostí platné do 2. 1. 1985 nebyla sporná část pozemku st. X součástí tohoto pozemku. Slučka k pozemku č. X byla škrtnuta a nahrazena slučkou k pozemku st. X na obou pozemkových mapách evidence nemovitostí platné do tohoto data. Při samotné obnově katastrálního operátu tak jí popisovaná chyba nemohla vzniknout. Mohla nastat pouze při vedení operátu dřívější evidence nemovitostí. V této souvislosti lze souhlasit se žalovaným, že postupem podle § 36 katastrálního zákona nelze opravovat již neplatné údaje katastru. Je ale potřeba rozlišovat mezi samotným chybným údajem, který samozřejmě musí být obsažen v platném katastru nemovitostí, a jeho vznikem, k němuž podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona musí dojít v důsledku zřejmého omylu při vedení nebo obnově katastrálního operátu. Tím bezpochyby může být i katastrální operát nyní již neplatný, či dokonce i operát evidence nemovitostí (srov. § 29 odst. 1 katastrálního zákona z roku 1992, dále též B., I. In: B., E a kol. *Katastrální zákon: komentář*. Praha: W. K., 2015, komentář k § 36, bod 8 a konečně i žalobkyní citovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 6. 2000, sp. zn. X). Jestliže chyba vznikla při vedení operátu dřívější evidence nemovitostí a později (zejména při obnově katastrálního operátu) nebyla odstraněna, logicky se musela přenést do nových údajů katastru (srov. obdobně bod 26 rozsudku zdejšího soudu ze dne 19. 12. 2017, č. j. X). Totéž platí i v případě, že obnova proběhla novým mapováním, neboť ani zde katastrální úřad nový operát nevytváří „na zelené louce“, nýbrž při něm vychází z operátu starého [srov. § 50 odst. 1 a § 53 odst. 1 písm. c) katastrální vyhlášky z roku 1996]. K takové situaci došlo např. v rozsudku NSS ze dne 12. 5. 2016, č. j. X, kdy ani dvojí obnova katastrálního operátu (novým mapováním a poté přepracováním) neodstranila dřívější chyby (srov. zejm. body 4 až 7 a 32 až 35).
21. Na základě zjištěných skutečností je zřejmé, že k vyznačení změny slučky došlo v mezidobí od roku 1966 (tisk pozemkové mapy) a 2. 1. 1985 (konec platnosti mapy). Na projednávanou věc proto plně dopadají závěry rozsudku NSS ze dne 13. 3. 2013, č. j. X, z něž je pro lepší pochopení historických souvislostí vhodné citovat pasáž k vývoji právní úpravy evidování pozemků: „*Obecný knihovní zákon ze dne 25. července 1871 č. X ř. z. platný na našem území až do konce roku 1950 obsahoval tzv. zásadu vkládání (intabulace), podle níž vlastnictví a další věcná práva k nemovitostem vznikla a zanikla teprve zápisem do pozemkových knih. Střední občanský zákoník (č. 141/1950 Sb.) zrušil konstitutivnost zápisů právních vztahů k nemovitostem v pozemkových knihách a věcné vztahy k nemovitostem vznikaly nadále pouhou smlouvou, která nemusela být nikde zapsána. Bylo ponecháno na vůli účastníka, zda změnu právního vztahu k nemovitostem do*

evidence navrhne, přičemž v řadě případů k návrhu nedošlo (často pro snahu ušetřit za kolek). Od 1. 1. 1951 tedy pozemkové knihy přestaly věrně odrážet skutečné vlastnické vztahy, neboť jejich vznik, změny a zánik nebyl do pozemkových knih povinně zaznamenáván. K nápravě tohoto zcela jistě nežádoucího stavu bylo přikročeno až zákonem č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí a jeho prováděcí vyhláškou č. 23/1964 Sb., které odstartovaly komplexní zakládání evidence nemovitostí, tedy zavedení nové databáze vlastnických a jiných právních vztahu k nemovitostem bez přímé návaznosti na dřívější pozemkové knihy. Nový občanský zákoník č. 40/1964 Sb. totiž v § 134 odst. 2 stanovil, že vlastnictví nemovitosti přecházelo nově na základě registrace převodní smlouvy státním notářstvím. Ustanovení § 65 zákona č. 95/1963 Sb., o státním notářství a o řízení před státním notářstvím (notářský řád) pak stanovilo notářům povinnost zaslat po registraci ověřený opis smlouvy s vyznačením její registrace příslušnému územnímu orgánu geodézie a kartografie, který změnu vlastnického vztahu vyznačil do evidence nemovitostí. Zápisy právních vztahů do evidence nemovitostí byly prováděny postupně ve dvou fázích. V první fázi od roku 1964 do konce roku 1966 se v evidenci nemovitostí zapisovaly běžné změny vlastnických vztahů, vlastnická práva nově vzniklá, jakož i jejich omezení, obdobně údaje o správě národního majetku a nově vzniklá práva trvalého užívání národního majetku a osobního užívání pozemků. V druhé etapě od roku 1967 měly být postupně zapsány právní vztahy v evidenci nemovitostí ještě nezvazované. Nově zavedená evidence nemovitostí přitom nemohla jen jednoduše převzít zápisy z pozemkových knih, neboť vlastnické vztahy v polovině sedmdesátých let jim v důsledku přerušení kontinuity zápisů od roku 1951 nemusely odpovídat. Prováděcí vyhláška k zákonu o evidenci nemovitostí proto v § 4 odst. 2 stanovila, že pro zápis právních vztahů o nemovitostech bude podpůrně použito zápisů v dosavadních pozemkových knihách, železničních knihách, v jednotné evidenci půdy a v bývalém pozemkovém katastru. Orgány geodézie zapíší do evidence nemovitostí toho, kdo podle výsledku šetření je oprávněným nebo povinným. Jak uvádí důvodová zpráva k zákonu o evidenci nemovitostí, „ani v těchto případech orgán geodézie nerozhoduje. Bude věcí občana nebo organizace, aby se domohl svého práva u soudu nebo hospodářské arbitráže, a podle pravomocného rozhodnutí soudu nebo hospodářské arbitráže opraví pak orgán geodézie zápis.“ Při vzniku katastru nemovitostí pak žádná další skutková šetření prováděna nebyla a došlo k přímému převzetí údajů z evidence nemovitostí do katastru nemovitostí (podle § 29 odst. 1 katastrálního zákona).“ Na základě uvedeného NSS uzavřel, že „[p]rávě diskontinuita mezi zápisy práv k nemovitostem je zcela zásadní pro posouzení, zda lze nepřevzetí údaje o předkupním právu do evidence nemovitostí považovat za zřejmý omyl. Pracovník geodézie nebyl po provedeném šetření povinen převzít bez dalšího údaje evidované v pozemkové knize do evidence nemovitostí. Zápisy v pozemkových knihách byly pouze podpůrné. Aby mohl být učiněn závěr, že nepřevzetí údaje bylo zřejmým omylem, nestačí prokázat, že k nepřevzetí údaje došlo skutečně v rozporu s právem. Nutné je zjištění, že se muselo jednat o zcela zjevný omyl pracovníka geodézie, nikoliv výsledek jeho uvážení, například proto, že jiná alternativa než převzetí údaje do evidence nemovitostí nepřicházela v úvahu.“ (podtržení v citacích doplněno zdejšími soudem). K obdobným závěrům přímo ve vztahu k nepřevzetí slučky z pozemkového katastru do evidence nemovitostí dospěl NSS i v rozsudku ze dne 5. 9. 2012, č. j. X (viz bod 23): *Kasační námitka žalobkyně, že k předmětné chybě mělo dojít až za účinnosti zákona o evidenci nemovitostí, je skutkové novum. [...] Bez ohledu na tyto skutečnosti by žalobkyně ani tak nemohla se svou žádostí o opravu chyby bez dalšího uspět. [...] Pokud tedy v projednávaném*

případě byla slučka vyznačena v mapě pozemkové knihy, avšak do evidence nemovitostí nebyla převzata, nelze jen z tohoto důvodu dospět k závěru, že se jedná o chybu.

22. Taktéž v této věci nelze s jistotou říci, že změna slučky, na základě které byla sporná část pozemku st. X přiřazena k pozemku st. X, je výsledkem zřejmého omylu pracovníka geodézie. Ze samotné skutečnosti, že v pozemkovém katastru byla součástí nynějšího pozemku st. X, nelze takový závěr dovozovat. Je totiž možné, že v rámci šetření prováděných od roku 1967 bylo zjištěno, že vlastnické právo ke sporné části pozemku st. X bylo převedeno nebo přešlo na vlastníka pozemku st. X (např. vydržením ještě za účinnosti zákona č. 141/1950 Sb., občanský zákoník; srov. jeho § 115 an.). V evidenci nemovitostí z roku 1966, která podpůrně vycházela z pozemkového katastru, proto mohla být slučka zakreslena z tohoto důvodu. Tyto úvahy jsou jistě spekulativní, obdobně ale žalobkyně spekuluje o tom, že se pracovníci geodézie dopustili zřejmého omylu. Podstatné je, že nelze vyloučit, že „*postup pracovníka katastrálního úřadu byl výsledkem jeho volní (nikoliv zcela zjevně nesmyslné) úvahy.*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2015, č. j. X). Shromážděné listiny tak neumožňují učinit závěr, že k přepsání slučky došlo v důsledku zřejmého omylu pracovníka geodézie při zakládání evidence nemovitostí.
23. Žalobkyně se mylí ve svém názoru, že přepsání slučky v evidenci nemovitostí muselo být podloženo příslušnou listinou o změně vlastnického práva. Jak plyne z výše citovaného rozsudku NSS ze dne 13. 3. 2013, č. j. X, podle § 4 odst. 2 vyhlášky č. 23/1964 Sb., kterou se provádí zákon o evidenci nemovitostí (dále jen „*vyhláška o evidenci nemovitostí*“), byl podkladem pro zápis dosud nevyznačených právních vztahů [tj. pro zápis v rámci druhé etapy vzniku evidence nemovitostí podle § 4 odst. 1 písm. b)] především výsledek šetření. Na zřejmý omyl pracovníka geodézie přitom nelze usuzovat ani z toho, že katastrální úřad v současné době nemá k dispozici dokumenty dokládající důvody přepsání slučky (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2008, č. j. X).
24. Pokud jde o judikaturu, na kterou žalobkyně v této souvislosti odkazuje, rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2013, č. j. X, není v dané věci případný, neboť NSS se v něm nezabýval historickými okolnostmi vzniku evidence nemovitostí, které jsou však pro posouzení této věci klíčové. Zdejší soud proto vycházel z ustálené linie judikatury NSS představované výše citovanými rozsudky ze dne 13. 3. 2013, č. j. X a ze dne 5. 9. 2012, č. j. X (odvíjející se od rozsudku NSS ze dne 17. 1. 2008, č. j. X, publ. pod č. X Sb. NSS). Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2006, č. j. X, na nějž žalobkyně dále poukázala, rovněž není přílehlavý. Na rozdíl od nyní projednávané věci, byl totiž v tomto případě v listinách dokládajících skutečnosti evidované v katastru nemovitostí zachycen stav, který svědčil o tom, že při vedení katastru došlo ke zřejmému omylu. Závěry vyslovené v těchto rozhodnutích tedy nelze přenášet na nyní projednávanou věc. První žalobní bod tedy není důvodný.
25. Dále žalobkyně namítla, že v katastru nemovitostí je chybně evidována část hranice mezi pozemky st. X a st. X; hranice mezi pozemky st. X a p. č. X; hranice mezi pozemky p. č. X a p. č. X; a hranice mezi pozemky p. č. X a X na straně jedné a pozemky p. č. X, X, X, X, X a st. X na straně druhé. V této souvislosti je třeba nejprve zdůraznit (byť se nejspíše jedná jen o přehlédnutí žalobkyně při formulaci žalobních bodů), že předmětem řízení před žalovaným nebyla oprava geometrického a polohového určení hranice mezi pozemky p. č. X a p. č. X. Usnesením katastrálního úřadu ze dne 17. 2. 2015, č. j. X, byla totiž tato část řízení vyloučena k samostatnému

projednání a v souladu s tím ani katastrální úřad ve výroku prvoinstančního rozhodnutí hranici mezi těmito pozemky nezmiňuje. V tomto směru tedy nelze napadené rozhodnutí přezkoumat.

26. Z obsahu správního spisu, konkrétně z technické zprávy Katastrálního úřadu Praha – východ ze dne 28. 4. 2000; dílčí technické zprávy Krajské geodetické a kartografické správy pro Jihočeský kraj ze dne 26. 7. 1991; oznámení o zahájení řízení o námitkách ze dne 8. 9. 2000, č. j. X; a oznámení o vyhlášení platnosti obnoveného katastrálního operátu ze dne 3. 11. 2000, č. j. X, soud zjistil následující skutečnosti. Obnova katastrálního operátu v k. ú. M. probíhala postupně v letech 1990 – 2000, a to v podstatě ve dvou fázích, to v letech 1990 – 1993 a následně v letech 1999 – 2000. V první fázi bylo provedeno zjišťování průběhu hranic. V únoru až červnu 1990 byly provedeny přípravné práce k místnímu šetření sestávající se z vyhotovení náčrtů o místních šetřeních na podkladě dosavadních pozemkových map evidence nemovitostí a soupisů nemovitostí. Polní práce pak byly zahájeny v červnu 1990 a ukončeny v červenci 1991. Během nich byli vlastníci a uživatelé zváni pozvánkami k místnímu šetření. Lomové body byly na vlastnických hranicích vyznačeny červenou barvou, popř. kolíky. Měřické náčrty se zjištěným průběhem parcel katastru nemovitostí a označením podrobných bodů poté byly podkladem pro druhou fázi, v rámci které byl nejdříve od prosince 1999 do dubna 2000 obnovován soubor geodetických informací a soubor popisných informací. Následně byl obnovený katastrální operát ode dne 4. 10. 2000 do dne 19. 10. 2000 vyložen k veřejnému nahlédnutí. Dne 3. 11. 2000 pak byla vyhlášena jeho platnost.
27. Z uvedeného plyne, že první fáze obnovy operátu proběhla za účinnosti zákona o evidenci nemovitostí (a vyhlášky o evidenci nemovitostí), tj. do dne 1. 1. 1993; zatímco fáze druhá již za účinnosti katastrálního zákona z roku 1992 (a katastrální vyhlášky z roku 1996). Správní orgány přitom při obnově operátu postupovaly vždy podle právních předpisů účinných v době provádění jednotlivých úkonů obnovy operátu. V první fázi tak orgány geodézie prováděly místní šetření podle § 4 odst. 1 zákona o evidenci nemovitostí, k němuž byli vlastníci a uživatelé zváni podle § 8 odst. 1 písm. b) tohoto zákona. Ve druhé fázi katastrální úřady již neprováděly zjišťování průběhu hranic podle § 14 katastrálního zákona z roku 1992, ale navázaly na výsledky místních šetření, na jejichž základě rovnou vyhotovily nové soubory geodetických a popisných informací podle § 52 až 54 katastrální vyhlášky z roku 1996. Následovalo námitkové řízení a vyhlášení platnosti obnoveného operátu podle § 55 a § 56 této vyhlášky.
28. Žalobkyně předně tvrdí, že ke změně sporné hranice mělo dojít při obnově katastrálního operátu v 90. letech, kdy měla být nesprávně posunuta do polohy plotů. V návaznosti na to její dílčí námitky směřují právě proti postupu správních orgánů při této obnově. Soud však konstatuje, že z dokumentace, kterou žalobkyně v řízení před žalovaným předložila, tato skutečnost neplyne. Jak dokument o zaměření oplocení pozemků st. X a p. č. X a porovnání stavu terénu s mapovým podkladem ze dne 4. 6. 2012, tak dokument nazvaný „*Geodetická dokumentace skutečného stavu Poloha stromů a pařezů podél plotu*“ ze dne 1. 8. 2014, se zabývaly toliko srovnáním polohy sporné hranice v mapách pozemkového katastru a dnešního katastru nemovitostí. Nemohou tak svědčit o tom, že by existovaly rozdíly mezi katastrální mapou (popř. mapou evidence nemovitostí) před a po obnově katastrálního operátu. Naopak, jak správně upozornil žalovaný ve svém vyjádření, z náčrtu o místním šetření č. X, jehož

podkladem byla právě dosavadní evidence nemovitostí, plyne, že sporná hranice byla při obnově operátu změněna jen mezi pozemky st. X a st. X a p. č. X. Její zbývající část tak nebyla obnovou katastrálního operátu dotčena. V tomto ohledu je třeba zopakovat, že mezi stavem zapsaným v pozemkovém katastru a evidenci nemovitostí panuje diskontinuita. Případné nesrovnalosti tak mohou být výsledkem záměrné činnosti pracovníka geodézie a úvah plynoucích ze zjištění šetření skutečného stavu podle § 4 odst. 2 vyhlášky o evidenci nemovitostí. Samy o sobě ale nemohou odůvodňovat závěr o existenci zřejmého omylu.

29. Pokud jde o námitky žalobkyně k průběhu obnovy katastrálního operátu, z konstantní judikatury NSS plyne, že *„k opravě chyby v katastru dle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona může katastrální úřad přistoupit jen tehdy, pokud byla hranice mezi pozemky zakreslena v katastru v důsledku zřejmého omylu pracovníka katastru v rozporu s podkladovými listinami, které má k dispozici. O omyl zřejmý se jedná pouze v případě, že je chyba v katastru naprosto evidentní. Chyby v katastru, k jejichž zjištění se katastrální úřad neobejde bez podrobného zkoumání právní a skutkové stránky případu, nejsou způsobeny zřejmým omylem. Vedle toho pouhý nesoulad mezi hranicí v katastru evidovanou a v terénu skutečně užívanou není důvodem pro opravu údajů zapsaných v katastru.“* (srov. zejm. body 17 až 19 rozsudku NSS ze dne 13. 4. 2017, č. j. X). Obdobně v rozsudku ze dne 31. 7. 2013, č. j. X, NSS uvedl, že *[k]atastrální úřad je tedy oprávněn (a povinen) opravit pouze takové údaje katastru, které jsou chybné v důsledku zřejmého omylu. To znamená, že musí existovat rozpor mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin. Zápis v katastru je podmíněn jednak existencí listiny, jednak tím, že tato listina má určitý obsah a že z jejího obsahu vyplývá závěr o existenci či neexistenci určitých práv nebo povinností vztahujících se k nemovitosti. Katastrální úřad se sice nevyhne vedle ověření, že určitá listina existuje a splňuje předepsané formální a obsahové náležitosti, také v určité míře i její interpretaci, tedy vyvození, jaká práva nebo povinnosti z listiny vyplývají, ale při opravě chybného údaje katastru však nemůže katastrální úřad vybočit ze své evidenční role a při rozhodování o opravě chybného údaje fakticky nalézat právo, tedy i posuzovat, za jakých podmínek práva vznikají, zanikají, mění se jejich obsah, přecházejí na jiné osoby apod. To přísluší pouze soudům v občanskoprávním řízení. Proto katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky.“*
30. Katastrální úřad v řízení podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona proto nepřezkoumává zákonnost postupu svých předchůdců a nehodnotí, zda došlo k porušení tehdejších právních předpisů, nýbrž musí toliko posoudit, zda určitý údaj má, či nemá oporu v podkladových listinách. V daném případě žalobkyně namítá chybu v geometrickém a polohovém určení jejich pozemků. Komentářová literatura k podkladům pro zápis těchto údajů uvádí: *„V případě, že chyba v geometrickém a polohovém určení vznikla zřejmým omylem při vedení katastru, katastrální úřad takové chybné údaje opraví (ať již na návrh nebo z úřední moci) na základě původního výsledku zeměměřické činnosti (viz § 44 odst. 2 katastrální vyhlášky). Pojem „původní výsledek zeměměřické činnosti“ definuje katastrální vyhláška v § 2 odst. 1 písm. g) tak, že se jedná o takový výsledek zeměměřických činností, který byl podkladem pro zápis platného geometrického a polohového určení. Je-li tedy evidované geometrické a polohové určení nemovitosti v rozporu s výsledkem zeměměřických činností (např. geometrickým plánem), jímž vzniklo a který tak byl prvotním podkladem pro jeho zápis a zákres do katastrálního operátu, jedná se o chybný údaj katastru vzniklý zřejmým omylem. Podkladem pro*

provedení opravy bude pak pouze tento původní výsledek zeměměřických činností, kdy zapsané geometrické a polohové určení se dá v rámci opravy chyby do souladu s podkladem, na základě kterého vzniklo a dle kterého bylo do katastru zapsáno. Žádný jiný podklad pro provedení opravy není potřeba. Svým způsobem se jedná o stejný postup jako v případě zřejmým omylem vzniklých chybných popisných údajů katastru, které jsou v operátu zapsány v rozporu s listinou, jež byla podkladem pro jejich zápis. V případě, že chyba v geometrickém a polohovém určení vznikla zřejmým omylem při obnově katastrálního operátu, lze provést jeho opravu i na základě výsledků zjišťování hranic provedeného v rámci obnovy katastrálního operátu novým mapováním.“ (viz B., I. In: B., E a kol. Katastrální zákon: komentář. Praha: W. K., 2015, komentář k § 36, body 26 a 27; zvýraznění doplněno soudem). Žalobkyně tvrdila, že při obnově katastrálního operátu došlo ke zřejmému omylu. Úkolem katastrálního úřadu tedy bylo toliko posoudit, zda údaje o sporné hranici jsou v katastru evidovány v souladu s původními výsledky zeměměřické činnosti, popř. s výsledky zjišťování hranic.

31. Žalovaný přitom ověřil, že sporná hranice je evidována v souladu s náčrtem o místním šetření č. X, který byl prvotním podkladem pro její zápis (jako výsledek zjišťování hranic při obnově operátu) a s geometrickým plánem č. X, na základě kterého byla část sporné hranice zpřesněna. Proti tomu žalobkyně nevznáší v podstatě žádné námitky. V žalobě jen namítla, že mapa v náčrtu o místním šetření č. X je nepřesná a neodpovídá nynější katastrální mapě. K tomu ale lze ve shodě s žalovaným konstatovat, že se jedná pouze o náčrt, nikoliv o naprosto přesné zobrazení pozemků. Podstatné je, že obsahuje lomové body, kterými je hranice jednoznačně určena. Žalobkyně koneckonců na žádné konkrétní odchylky neupozornila, pouze tvrdí, že hranice se „viditelně“ liší. Žalovaný zcela jasně vysvětlil, na základě jakých podkladů byla sporná hranice do katastru evidována (viz str. 9 až 11 napadeného rozhodnutí). Jeho rozhodnutí tedy ani není nepřezkoumatelné.
32. Zbývající dílčí námitky žalobkyně jsou v řízení podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona irelevantní. Namítá-li žalobkyně, že při obnově nebyl dodržen § 14 katastrálního zákona z roku 1992, nelze porušení tohoto ustanovení považovat za zřejmé omyly. Jak bylo nastíněno výše, katastrální úřady nepřezkoumávají postup při obnově operátu, nýbrž porovnávají obsah listin s údaji v katastru. Žalobkyně ve své argumentaci nadto nesprávně vychází z toho, že celá obnova byla prováděna podle katastrálního zákona z roku 1992. Výše ale vyplynulo, že první fáze obnovy byla prováděna ještě podle zákona o evidenci nemovitostí. K námitce, že matka žalobkyně nebyla pozvána ke zjišťování průběhu hranic, a ani se jej neúčastnila, tak lze poznamenat, že podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona o evidenci nemovitostí místní národní výbory toliko zajišťovaly účast vlastníků při místních šetřeních. Na rozdíl od později účinného § 14 odst. 8 katastrálního zákona z roku 1992 neúčast vlastníků nebránila podle § 8 odst. 2 zákona o evidenci nemovitostí provedení místního šetření a tedy ani využití jeho výsledků, a to nehledě na to, zda byli řádně pozváni. Ze stejných důvodů nelze přisvědčit ani námitkám, že zjišťování průběhu hranic měla provádět komise, jejíž předseda byl povinen upozornit vlastníky na nesoulady skutečného a evidovaného průběhu hranic, a že z něj nebyl vyhotoven protokol. Tento komisionální postup zjišťování průběhu hranic byl zaveden až s účinností katastrálního zákona z roku 1992.
33. Bez relevance jsou i námitky ohledně okolností účasti žalobkyně na místním šetření a udělení souhlasu v soupise nemovitostí č. X. Tento dokument nebyl podkladem pro

zápis údajů o geometrickém a polohovém určení pozemků žalobkyně. Je totiž nerozhodné, zda byla žalobkyně o šetření vyrozuměna, zda se jej účastnila, či zda věděla, s jakým průběhem hranic souhlasí. V řízení podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona katastrální úřad pouze ověřuje, zda při obnově operátu nedošlo k zaznamenání odlišných údajů o geometrickém a polohovém určení sporné hranice, než jaké vyplynuly z výsledků místního šetření. Nepřezkoumává, zda byly dodrženy tehdy účinné právní předpisy upravující postup při obnově katastrálního operátu. Pro složité dokazování takových skutečností a jejich podrobné právní hodnocení není v řízení o opravě chyby prostor – již jen proto, že se v něm rozhoduje toliko o evidenci nemovitostí, nikoliv o samotných věcných právech (srov. např. bod 31 rozsudku NSS ze dne 13. 4. 2017, č. j. X). Žalobkyně měla své výhrady k nedodržení zákonného postupu obnovy vznášet v řízení o námitkách proti obsahu obnoveného katastrálního operátu podle § 16 odst. 1 katastrálního zákona z roku 1992.

34. S její argumentací navíc nelze souhlasit. Soupis nemovitostí č. X se vztahuje k náčrtu o místním šetření č. X, což lze dovodit nejen ze shodného označení, ale zejména z toho, že náčrty a soupisy byly vyhotovovány společně v rámci přípravných prací k obnově operátu. V soupise dali vlastníci, včetně právní předchůdkyně žalobkyně (její matky), výslovně souhlas „s výsledkem šetření a s vyznačeným průběhem hranic“. Je tedy zřejmé, že změna sporné hranice, ke které při obnově katastrálního operátu došlo, byla, alespoň v této formě, podložena nutnými souhlasy (srov. § 5 odst. 5 vyhlášky o evidenci nemovitostí). Jediným vlastníkem, který byl dotčen vymezením sporné hranice a svůj souhlas nevyjádřil, byl vlastník pozemku st. X. Absence jeho souhlasu ale na uvedeném nic nemění, neboť podle § 8 odst. 2 zákona o evidenci nemovitostí nebránila neúčast vlastníka provedení místního šetření. Obdobnou úpravu ostatně obsahuje i nynější § 42 odst. 6 katastrálního zákona a obsahoval ji i § 14 odst. 8 katastrálního zákona z roku 1992.
35. Soupis nemovitostí č. X přitom obsahuje jiné výměry, než mají dotčené pozemky dnes, neboť jde o výměry pozemků před obnovou operátu. To je dáno tím, že nová výměra se vypočítává až při vyhotovení obnoveného souboru popisných informací [§ 54 písm. b) katastrální vyhlášky z roku 1996]. Vlastníci ostatně v soupise nesouhlasili s tam uvedenými výměrami pozemků, ale především se zjištěným průběhem hranic. Tvrzení, že z náčrtu není patrné, že se hranice v terénu odlišují od hranic vyznačených v dosavadní evidenci nemovitostí, je nepravdivé. Z náčrtu je jasně zřetelné, že mezi pozemky st. X a st. X a p. č. X došlo k mírným úpravám hranic. Jsou zakresleny dvojitém přeškrtnutím dosavadních hranic a vyznačením hranic nových – tedy stejným způsobem, jako byly změněny jiné hranice (např. severovýchodní část hranice pozemku p. č. X).
36. Lze tedy shrnout, že k zakreslení sporné hranice nedošlo v důsledku zřejmého omylu při vedení nebo obnově katastrálního operátu, neboť údaje katastru jsou podloženy listinami, s nimiž jsou v souladu. Druhý žalobní bod tedy není důvodný.
37. Závěrem soud podotýká, že ze žaloby i vyjádření žalobkyně v řízení před správními orgány je patrné, že se obnovou katastrálního operátu cítí být zkrácena na svých vlastnických právech. Podle § 5 odst. 7 katastrálního zákona z roku 1992 ovšem nemohou být právní vztahy dotčeny obnovou katastrálního operátu, pokud jejich změna není doložena listinou. Domnívá-li se tedy žalobkyně, že vlastníci sousedních nemovitostí neoprávněně užívají části jejích pozemků, je na místě, aby se ochrany svých vlastnických práv domáhala v občanském soudním řízení a nikoliv v řízení před

katastrálními úřady. Jejich úloha je pouze evidenční, spočívající v řádném vedení katastru nemovitostí, a ne v řešení sousedských sporů o rozsah vlastnického práva. O takových otázkách nejsou katastrální úřady oprávněny rozhodovat.

38. S ohledem na shora uvedené závěry soud žalobu zamítl jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
39. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně, která byla z procesního hlediska neúspěšná, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který byl naopak plně úspěšný, žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud tedy rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
40. Osoby zúčastněné na řízení podle § 60 odst. 5 s. ř. s. nemají právo na náhradu nákladů, neboť jim nebyla soudem uložena povinnost ani nenavrhly přiznání nákladů řízení z důvodů zvláštního zřetele hodných.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. února 2018

JUDr. Milan Podhrázký v. r.
předseda senátu